

Список використаних джерел:

1. Залеська Онішкевич М. Л. О. Довженко: Поет і фільмар [Текст] / Л. Залеська Онішкевич // Сучасність: література, мистецтво, суспільне життя. – Мюнхен, 1974. – Ч. 1 (157). – С. 118-119.
2. Лавріненко Ю. Олександр Довженко [Текст] / Ю. Лавріненко // Українське слово: хрестоматія укр. літ. та літературної критики ХХ ст.: У 3-х кн. Кн. 2. – К., 1994. – С. 37–71.
3. Марочко В.І. Зачарований Десною: Історичний портрет Олександра Довженка [Текст] / Василь Іванович Марочко. – К: Видавничий дім «КМА», 2006. – 285 с.
4. Обрії Довженкового світу: до 120-ти річчя від дня народження :методико- бібліографічний матеріал / Закарпат. обл. б-ка для дітей та юнацтва; уклад. Л. С. Горай, Д. М. Гартнер, І. М. Палаташ – Ужгород, 2014. – 41 с.
5. Тримбач С.В. Олександр Довженко: Загибель богів: ідентифікація автора в національному часопросторі [Текст] / Сергій Васильович Тримбач. – Вінниця: Глобус-Прес, 2007. – 800 с.

Дричак С. В.,
завідувач НЛ «Рекламно-інформаційної
діяльності» ДВНЗ «Прикарпатський
національний університет імені
Василя Стефаника»,
м. Івано-Франківськ

ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ГРОМАДСЬКИХ КУЛЬТУРНО-ПРОСВІТНИЦЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ УКРАЇНЦІВ В ДІАСПОРІ (НА ПРИКЛАДІ США ТА КАНАДИ)

У даному науковому доробку здійснюється спроба висвітлення функціонування становлення руху громадських культурно-просвітницьких організацій українців за межами сучасної України. Загальною тезою є та, котра стверджує: сучасна українська літературна мова, яка утвердилася з початком ХХ століття, є результатом взаємодії двох її варіантів – східноукраїнського (мова творів Тараса Шевченка) та західноукраїнського (мова творчості Івана Франка, Лесі Українки). Отже, природно вважати, що кожна із вище перерахованих гілок українства мала свої особливості у розвитку та особливостях становлення, протягом останніх століть вони зберігали свою, властиву лише їм специфіку у різноманітних сферах життя: культурній, державно-політичній, соціальній, етнічній (етнографічній).

Сьогодні за межами сучасної України постійно проживає понад 15 млн. українців та їх нащадків, тобто близько 25 відсотків всього українського народу.

Сучасна українська культура, на думку більшості культурознавців, – це поєднання духовних (нематеріальних) та матеріальних цінностей створених та збережених українським народом.

Можемо стверджувати, що стосується української культури, її основоположною базою є народна культура, на фундаменті якої крок за кроком сформувалися мистецтво, література, професійні науки. Особливостям української культури сприяли також: історичний шлях (різних регіонів сучасної України), географічних умов, а також взаємозв'язок з іншими сусідніми етнокультурами [1].

Від самого початку історії становлення української діаспори за кордоном, переселенці намагалися гуртуватися при громадських культурно-просвітницьких організаціях (для прикладу було засновано греко-католицькі єпископати у США та Канаді). Потреба об'єднання (згуртування) серед заокеанської еміграції, як і приклади організованості оточення в чужомовному середовищі, стимулювали українців-переселенців до створення цілої мережі освітніх, господарських, громадянсько-політичних, релігійних, кредитних, центрів у нових місцях компактного проживання [2].

Таким чином, створювалися окремі громадські спільноти за українською ознакою, які підтримували зв'язок з колишньою великою батьківщиною: звідти надходила література, приїздили культурні та громадські діячі та свячено служителі різних конфесій, для праці серед поселенців, так створювалися нові ідеї й рухи, що виникали на території тогочасної України. Громадські культурно-просвітницькі організації під впливом різних зовнішніх (внутрішніх) чинників пройшла прискорений процес національного самоусвідомлення, а в деяких моментах навіть перевершили діячів (місцевих жителів) того ж самого становища, які залишилися на батьківщині.

Політична ідеологія більшої частини української спільноти за океаном була націлена на національне визволення та незалежність України. Що стосується цього питання, в більшості випадків українська громада у вище зазначених, активізувалася під час Першої світової війни та української визвольної боротьби. Особливу роль зіграло закарпатське переселення в США, яке своїми діями рішуче та впевнено вплинуло на приєднання у 1919 р. Закарпаття до Чехословацької республіки. Окрім надання політичної та фінансової допомоги, репрезентативні асоціації українського суспільства за океанських країн а саме таких як: Канади й США відправили своїх представників до Європи з метою сприяння та регулювання українських позицій на Світовій арені.

Зокрема, на увагу заслуговує творчість українського переселенця, у художньо-творчому напрямку у якому відображається взаємодія етнонаціональних та інонаціональних культур.

Перебування у багатоетнічному суспільстві, українську діаспору тільки наштовхує на посилення збереження своєї культури за межами рідної Батьківщини. Переселенці зберігають у своєму середовищі свою національну культуру: побутові традиції, рідну мову (діалекти, говірки), звичаї.

Розглядаючи питання збереження та поширення української культури в діаспорі то цьому допомагає: відомий музей «Союзу українок» у Нью-Йорку, Український національний музей у Чикаго, Український музей у Клівленді, музей-архів у Денвері, та багато інших. У 1974 р. в Едмонтоні було створено Українсько-Канадський архів-музей, адміністрація містечка Альберта, кожного року виділяє кошти на його утримання біля 5 тисяч доларів (приблизно 130 000 грн. станом на 2018 рік).

Також на території канадського містечка Альберта, яке знаходиться поруч з Едмонтоном було засновано музей під назвою «Українська спадщина» – мальовниче українське село у 1971 р. Експозиції фольклорного комплексу надають можливість побачити будинки українських переселенців які одні з перших потрапили на заокеанські землі, та зробили вагомий крок щодо освоєння великої території Канади.

На сьогоднішній день там функціонує етнокультурний центр, в якому народні майстри з різноманітних ремесел демонструють свої здобутки, проводяться різноманітні ярмарки, майстер-класи та екскурсії, організують та проводять фестивалі української пісенної та мистецької творчості, до яких залучається велика кількість туристів. Заповідник має дослідницький та реставраційний центри. Музеї стали одними з провідних центрів розповсюдження української культури на Північно американському континенті.

Велику культурно-освітню роботу проводять громадські організації (осередки української культури та народної освіти у Вінніпезі, культурні центри у Чикаго та інших містах США і Канади). Важливу роль у житті українців за межами компактного проживання на території сучасної Української держави відіграють численні українські культурно-мистецькі фестивалі. Зв'язки українців із закордонними країнами на сьогоднішній день є актуальними в соціокультурній сфері. Дані зв'язки спростовують думку про «містечковість», «провінційність» української культури. Українські громадсько-просвітницькі організації та її представники прагнуть поєднатися у спільній праці з відродженням духовних надбань нашого народу, що є важливим і прогресивним явищем в історії українського народу.

Список використаних джерел:

1. Великочий В.С./ В пошуку ідентичності. До питання про етнотворення на Покутті в І тис. до Р.Х. (частина 1) Карпатський край. Вип.6-7 С.29– 35
2. Угринюк В.М., Шикеринець В.В. / Польські адреси на карті сучасної Кіровоградщини/Zeszyt Naukowy Prac Ukrainoznawczyh / Gorzow Wielkopolski,2016. Карпатський край. Вип.6-7 С.97-104

3. Українська діаспора / Ін-т соціології НАН України; Ред. Енциклопедії української діаспори при НТШ (США); Ред. в Україні В. Євтух; Ред. в США В.Маркусь. – К.;Чикаго : Інтел, 1994 – Число 6. – 1994. – 172 с.

Єрмолаєва Г. А.,

кандидат педагогічних наук, доцент, доцент
кафедри Інформаційної, бібліотечної та
архівної справи

ВП «Миколаївська філія КНУКіМ»,
м. Миколаїв

ПОРТРЕТ СУЧАСНОГО БІБЛІОТЕЧНОГО ФАХІВЦЯ (ЗА МАТЕРІАЛАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ УКРАЇНСЬКИХ БІБЛІОТЕК РІЗНИХ РІВНІВ)

Нове інформаційне середовище вже суттєво позначилося на діяльності бібліотечно-інформаційних фахівців і це зумовило появу нових тенденцій у підході до їх фахових компетентностей. За період з 2012-2017 рр. українські бібліотеки провели соціологічні вивчення та виконали ряд науково-дослідних робіт з питань вимог до сучасних керівників бібліотек, кадрового складу тощо. Аналіз і узагальнення результатів цих розробок засвідчили, що перелік вимог, які висуваються до кадрового й управлінського складу бібліотеки, зазнає в сучасних умовах значних змін. Це, відповідно, актуалізує потребу їх детальнішого вивчення та систематизації.

У 2012 році Науковою бібліотекою Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова м. Миколаєва було проведено Міжвузівське соціологічне дослідження «Молодий працівник бібліотеки ВНЗ: погляд у майбутнє» [3]. Мета дослідження – вивчення мотивації професійної діяльності молодих фахівців, виявлення їх потенційних можливостей, оптимізація системи підвищення кваліфікації, сприяння їх професійному розвитку з метою формування кадрового резерву бібліотек.

У дослідженні взяли участь 28 молодих фахівців провідних книгозбірень вищів м. Миколаєва, а саме: Наукової бібліотеки Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова (11 респондентів); Бібліотеки Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського (10 респондентів); Бібліотеки Чорноморського державного університету ім. П. Могили (1 респондент); Бібліотеки Миколаївського державного аграрного університету (4 респондента); Бібліотеки Відокремленого підрозділу "Миколаївська філія Київського національного університету культури і мистецтв" (2 респондента). Дослідження проводилось методом анкетування, яке передбачало самостійне заповнення анкет респондентами і було анонімним.

Респондентам було запропоновано скласти портрет ідеального бібліотекаря, а точніше оцінити ділові якості бібліотечного фахівця,